

Óvatosan a fájdalomcsillapítókkal!

Akár súlyosbíthatják is bizonyos betegségek tüneteit a leggyakrabban használt nem-szteroid gyulladáscsökkentők, mint az ibuprofen vagy az acetilszalicilsav hatóanyagú készítmények, ha rendszeresen vagy nagy mennyiségben szedik őket – figyelmeztet a Semmelweis Egyetem. Ezek ugyanis befolyásolhatják a bélrendszerben élő mikroorganizmusok összetételét, ami negatívan hathat az alapbetegségre. Szélsőséges esetben ezek a gyógyszerek akár bélgyulladást vagy bélfekélyt is okozhatnak.

A Semmelweis Egyetem kutatócsoportja többéves projekt keretében azt vizsgálja, miért és hogyan okozhatják a leggyakrabban alkalmazott fájdalomcsillapítók, az ún. NSAID-ok (non-steroidal anti-inflammatory drugs) az ún. bél mikrobióta egyensúlyának felbomlását, melyet diszbiózisnak neveznek. A bélrendszerben több, mint 100 milliárd mikroorganizmus él, pl. baktériumok, vírusok és gombák. Ezeket együttesen bélrendszeri mikrobiótának (vagy bélflórának) nevezzük, szerepük a szervezet egészséges működése szempontjából elengedhetetlen.

„Azt már régóta tudjuk, hogy a nem-szteroid gyulladáscsökkentők túlzott szedése felboríthatja a bélflóra egyensúlyát, most arra keressük a választ, hogy mi állhat ennek a folyamatnak a hátterében, melyet csak részben ismerünk” – mondja dr. Zádori Zoltán, a Semmelweis Egyetem Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetében működő Gasztrointesztinális Munkacsoport vezetője.

A nem-szteroid gyulladáscsökkentők, vagyis az NSAID-ok a világon a leggyakrabban használt gyógyszerek közé tartoznak, naponta több mint 30 millió ember szedi őket – [írják a kutatók egy korábban a *Pharmacology & Therapeutics* című szaklapban megjelent összefoglaló tanulmányukban.](#)

"Ismert tény, hogy a gerincet vagy végtagokat érintő krónikus ízületi gyulladással járó betegségek, illetve a reumás ízületi gyulladás esetében a betegeknél jellemző a bél mikrobióta egyensúlyának felborulása és több olyan baktérium elszaporodása, amelyet összefüggésbe hoznak ezen betegségek kialakulásával, illetve tüneteik súlyosbodásával" – mondja dr. Zádori Zoltán.

"A szakirodalom áttekintésével arra jutottunk, hogy ezek a bakteriális eltérések nagyon hasonlóak az NSAID-ok által okozottakhoz. Mindezek alapján felmerül, hogy a gyógyszer- okozta diszbiózis hozzájárulhat ezeknek a betegségeknek a súlyosbodásához, és hosszútávon korlátozhatja az nem-szteroid gyulladáscsökkentők terápiás hatását" – teszi hozzá dr. Zádori.

A docens szerint, mivel az NSAID-ok által generált és az alapbetegséghez kapcsolódó folyamatok oda-vissza hatnak egymásra, nehéz elválasztani egymástól az ok-okozati tényezőket.

„Jelenleg több mechanizmust is feltételezünk a nem-szteroid gyulladáscsökkentők által okozott diszbiózis hátterében, így a vegyületek által okozott bélnyálkahártya-gyulladást, a bél pH-értékében, motoros aktivitásában vagy epesav összetételében beálló változásokat, de az sem kizárt, hogy az NSAID-ok közvetlen antibakteriális tulajdonságai bontják meg a

bélfóra egyensúlyát. Ezek a folyamatok azonban szorosan összefüggenek egymással, sokszor kétirányúak, és nagyon nehéz meghatározni, melyik volt először. Például a csökkent epeműködés a bélbaktériumok túlszaporodásához vezethet, ugyanakkor a diszbiózis is megváltoztatja az egyes epesavak mennyiségét” - magyarázza a projektvezető kutató.

A NSAID-ok által okozott bélkárosodás általában a vékonybélben alakul ki, és a legtöbbször enyhe gyulladást okoz. Éppen ezért nehezen észrevehető, tünetei a hasi fájdalom, hasmenés, esetleg vérszegénység. Ritkán, súlyosabb esetekben azonban bélperforációhoz is vezethet.

A bél mikrobióta alapvető szerepet játszik a szervezet működésének szabályozásában. Többek között befolyásolja a cukor és az energia egyensúlyát, segít az immunrendszer működésében, és szabályozza a bélfal érzékenységét és mozgását. A bélfóra egyensúlyának megbomlása ezért számos betegség kialakulásához hozzájárulhat, beleértve az irritábilis bél szindrómát, hormonális zavarokat, szív- és érrendszeri, autoimmun és pszichiátriai betegségeket is. Általánosságban elmondható, hogy egészséges életmóddal, például a helyes étrend megválasztásával és sportolással javítható a bél mikrobióta állapota.

Dr. Zádori Zoltán szerint azt, hogy milyen adag NSAID szedése és mennyi idő után károsíthatja a bélfórát, nem lehet általánosítani. Jelentős egyéni különbségek vannak a vegyületekkel szembeni érzékenységben, és a mikrobióta összetétele nagymértékben függ számos egyéb faktortól, beleértve a beteg életkorát, életmódját és egészségi állapotát is.

A Gasztrointesztinális Munkacsoport jelenleg azt is vizsgálja, hogyan lehet az NSAID-ok káros hatásait kivédeni vagy ellensúlyozni. Egyebek mellett cannabinoidokkal kísérleteznek, melyekről korábban már bebizonyosodott, hogy hatékonyak egyes bélproblémák, például az irritábilis bélszindróma kezelésében. A kutatási projekt 2021-ben kezdődött, és 2025-ben ér véget.

A mikrobiom kifejezés egyre elterjedtebb a köznyelvben az életmóddal, diétákkal, egészségmegőrzéssel foglalkozó cikkekben. Jelentőségére az elmúlt években megjelent, és napjainkban is zajló tanulmányok hívták fel a figyelmet. A bélrendszerben több, mint 100 milliárd mikroorganizmus él, pl. baktériumok, vírusok és gombák. Ezeket együttesen bélrendszeri mikrobiótának nevezzük. A mikrobióta sejtekből áll, a sejtekben pedig megtalálható a DNS, aminek egy meghatározott szakasza a gén. A mikrobióta sejtjeinek génállományát nevezzük mikrobiomnak.

Sajtókapcsolat:

- +36 20 670 1574
- hirek@semmelweis.hu

Eredeti tartalom: Semmelweis Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/12594/ovatosan-a-fajdalomcsillapitokkal/>